

676. c. 6
3

A
L E T T E R

TO THE RIGHT REVEREND
THE LORD BISHOP OF LONDON,
SUGGESTING A PLAN
FOR
A NEW EDITION
OF THE LXX.

TO WHICH ARE ADDED
SPECIMENS of some inedited Eastern Versions
made from the Greek, and a Sketch of a Chart of
Greek MSS.

BY THE REV. JOSEPH WHITE, B.D. K

Fellow of Wadham College, Laudian Professor of Arabic,
one of HIS MAJESTY'S Preachers at Whitehall; and
Editor and Translator of the Syriac Philoxenian Ver-
sion of the Gospels.

O X F O R D:
AT THE CLARENDON-PRESS.
M D C C L X X I X.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs separated by horizontal lines.]

t
P
I
a
i
o
C
t
e
t

MY LORD,

THE encouragement which Your Lordship has given to the Collation of Hebrew Copies of the Old Testament, induces me to hope that an attempt to retrieve the Hexaplar edition of the LXX, would meet with equal countenance from the same respectable patronage. The necessity of revising this valuable Translation, and of endeavouring to recover its antient and genuine Lections, has been insisted on by many learned men, and lately enforced by Your Lordship, as one of the principal desiderata of Sacred Criticism.

YOUR Lordship needs not be informed, that the Alexandrian MS, from which GRABE printed his Work, contains in general the LXX of the Origenian Edition, though not accompanied with the Origenian Marks. He improved the Text of this MS, by admitting occasionally Corrections from more perfect Copies, and particularly by inserting the Asterisks and Obeli: his death, which happened before the publication of the second and third Volumes, prevented the Work from
a 2
being

being properly completed. It remained to make the learned Reader acquainted with the different degrees of authority, due to the Passages he corrected and inserted, by specifying from what Greek Fragments, or Versions of the Hexapla, or what antient Fathers they were taken. These articles of information, so absolutely necessary in the present state of Biblical Criticism, have hitherto been unfortunately with-held from us.

SINCE the Publication of Dr. GRABE'S Edition, near the Commencement of the present Century, a large accession of critical treasures and superior advantages, resulting both from new discoveries and the well-directed efforts of learned Industry, whilst they have poured much light on the excellent Translation of the Seventy, have contributed to render that Edition of it less satisfactory, and to inculcate the necessity of bringing to perfection so great, but incomplete, a Performance.

THE Book of Daniel has lately been published at Rome from the Chigian MS, with all the correctness it received from the pen of Origen ; and we may flatter ourselves with the hopes of seeing some other parts of the Old Testament soon brought to light from the same inestimable Copy. The Syriac *Milan*

lan MS, of which I have printed a description in a late Publication, and shall give a Specimen in the present, is found to be a Second Volume of that Copy, from the first of which MASIUS published his Translation of *Joshua*. The MS of MASIUS has since disappeared, and the recovery of it is an idea more likely to excite our wishes than our hopes.

THE Pentateuch, I must here observe, had before been lost from this faithful Syriac Translation, but is fortunately preserved in our Bodleian Library in an Arabic Version of the same Syriac. Of this Arabic Version a Collation was indeed made for Dr. GRABE; but so very imperfect a one, as to be highly capable of improvement.

CONSIDERING therefore the Undertaking a new Edition of the LXX as a matter of allowed utility, my intention at present is only to suggest an idea with regard to the mode of execution: and I take the liberty of addressing myself on this Subject to Your Lordship, who has already spoken favourably of such a Work, and under whose auspices alone it can ever meet with sufficient encouragement from the Public.

It

IT appears to me that GRABE's Edition should be proposed as the Model for the Undertaking ; that its faults should be corrected, its defects supplied, and ample comments be made on the Materials, when collected and arranged. The Person who superintends the Edition should be intimately conversant both with the languages of the Hebrew and Greek Scriptures, an acquirement of no common labour or importance ; he should likewise have a familiar acquaintance with the Various Readings that have been collected by the learned on the sacred Code in both languages ; and be moreover thoroughly read in the best Criticks who have attempted to explain the more difficult passages. Thus qualified he may enter with confidence on the Task.

His first business will be to ascertain what Passages ORIGEN marked with Asterisks and Obeli. In order to establish these facts, all the Fragments that remain of the Greek Hexapla, whether ancient or modern will deserve his most particular attention. Next to Copies of the Original Greek, faithful Versions made from the Greek, must be carefully examined ; and especially the Syriac Version preserved at *Milan*, which cannot but be considered of infinite importance, as it appears from comparing the Extracts we
already

already possess of it, with authentic remains of the Greek, that it retains accurately all the *Origenian* Marks, and Marginal Lections, and is in every respect a most literal and faithful Translation.

WHEN the Editor has advanced so far as to have settled in a satisfactory manner the *Origenian* discriminations of the Text, his next care must be to rectify the Text itself.

AND here it is obvious, that as the greatest authenticity and correctness may reasonably be looked for in the most ancient copies, ALL such must be very accurately examined: and if it be certain, as I apprehend it is, that we have at present no collation of *one* † of these, and a very imperfect one of *another* ‡, the person who undertakes the province I recommend, has much to add, as well as every thing to confirm. The MSS written in the *character uncialis*, as bearing the indubitable stamp of Antiquity, deserve particular attention; and if critically examined, will in a great measure supersede the necessity of consulting copies of more recent date. All the necessary materials being thus carefully collected, and prepared by the Editor,

† Codex Coislinianus.

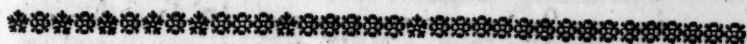
‡ Codex Vaticanus.

his next concern will be how to exhibit them to the public in the most advantageous form.

THE Method I would recommend of printing the Text, is one that has already been approved and admired ; I mean Dr. Kennicott's Collateral arrangement of the Heb. and Sam. Copies. By means of the Asterisks and Obeli the Editor will be enabled to separate with precision the Readings that obtained in Origen's time from those of preceding Ages. According to the plan proposed, the Greek Text which agreed with the most ancient Hebrew Copies, would stand in one column ; whilst the opposite column would exhibit the Variations which were afterwards introduced, and represent the state of that Hebrew Text, which was considered by the Jews as authentic, about the beginning of the third Century. The subjoined Specimen of the first Chapter of Joshua (from MASIUS's edition) printed in the manner I have suggested, will give a clearer idea of my meaning than any verbal explanation can convey.

Specimen.

Hebrew Copies before O R I G E N.

- 1 Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν πελευτίαν μωυση *****
 *****, καὶ εἶπε Κυρι^Θ τῷ Ιησὺ υἱῷ Ναυη
- 2 τῷ υπεργῷ μωυση, λεγων· Μωυσης ὁ θεραπων
 μου πετελευτηκε· νυν ἐν ἀναστασι Δαβιθ^Θ τον Ιορ-
 δαν^Λ ***** , συ καὶ πας ὁ λαος εἰ^Θ, εἰς
 γην ἣν ἐγὼ δίδωμι αὐτοῖς *****.
- 3 Πας ὁ τοπος ἐφ' αὐτον ἀν ἐπιβητε τῷ ἰχθ^Θ των
 ποδων ὑμων ** ***** ὑμῖν δώσω αὐτον, ον
- 4 τροπον εἰρηκα τῷ μουσει. Τὴν ἐρημον, καὶ τον
 ἀντιλιβανον ***** , ἐως τὰ ποταμ^Λ τὰ μεγαλ^Λ,
 ποταμ^Λ Ευφρατ^Λ, ***** ***, καὶ
 ἐως τῆς θαλασσης τῆς ἐσχ^Λτης, ἀφ' ἧλις δυσμων,
- 5 ἐσαὶ τὰ ὅρια ὑμων. Οὐκ ἀντισησεται ἀνδρωπ^Θ
 κατενωπιον ὑμων πασας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σ^Λ.
 ΚΑΙ ὡπερ ἤμην μετὰ μωυση, ὅτι ὧς ἐσομαι
 ΚΑΙ μετὰ σ^Λ ΚΑΙ ἐκ ἐγκαταλείψω σε, εἰδ^Λ
- 6 ὑπεροψομαι σε. Ἰαχ^Λυε καὶ ἀνδριζ^Λ· συ γὰρ ἀπο-
 διασελεις τῷ λαῷ τ^Λτῷ τὴν γην, ἣν ὤμοσα τοῖς
- 7 πατράσιν ὑμων δεναὶ αὐτοῖς. Ἰαχ^Λυε ἐν καὶ ἀν-
 δριζ^Λ ***** φυλασσεσθαι ΚΑΙ ποιειν *****
 ***** ***, καθοτι ἐνέειλα^Λ σοι μου-

Heb. Copies in ORIGEN'S Time.

- 1 - - - - - δουλου
 κυριου - - - - -
- 2 - - - - -
 - - - - -
 - - - - - τουτον - - - - -
 - - - - - τοις υιοις Ισραηλ.
- 3 - - - - -
 - - - - - εφ' αυτον - - - - -
- 4 - - - - -
 - - - - - τουτον - - - - -
 - - - - - πασαν γην Εταιων - -
 - - - - - † μεγαλης - - - - -
- 5 - - - - -
 - - - - -
 *** - - - - - ***** - - - - -
 *** - - - *** - - - - -
- 6 - - - - -
 - - - - -
 - - - - -
- 7 - - - - -
 - - - - - σφοδρα - - - - - *** - - - - - κατα
 παντα τον νομον, - - - - -

† Hexaplar Marg. Lect.

- σης ὁ παῖς μὲ. καὶ ἔκ ἐκκλινεῖς ἀπ' αὐτῶν εἰς
δεξιά, ἢ εἰς ἀριστερά· ἵνα συνῆς ἐν πάσιν οἷς εἰς
8 πάρασθης. ΚΑΙ ἔκ ἀποστήσῃαι ἡ βίβλος τὰ νομὰ
τὰς ἐκ τῆ σωματός σου· καὶ μελετήσῃς ἐν αὐτῇ
ἡμέρας καὶ νυκτός. ἵνα συνῆς ποιεῖν πάντα τὰ
γεγραμμένα ** **** ὅτι τότε εὐοδώσεις τὰς
9 ὁδοὺς σου, καὶ τότε σωθήσῃς. Ἰδὲ ἐντέλλομαι σοι,
ἰσχυε, καὶ ἀνδρίζ. μὴ δειλιάσῃς, μὴδὲ φοβηθῇς·
ὅτι μετὰ σοὺ κύριος ὁ θεὸς σου, εἰς πάντα, ἔ· εἰς
10 πόρεόν σου. Καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς γραμματέυσιν
τῶ λαοῦ, λέγων· εἰσελθετέ κατὰ μέσσην τῆς πα-
ρεμβολῆς, καὶ ἐντείλασθε τῷ λαῷ λέγοντες· εἰσι-
μαζέσθε **** ἐπισιτισμοῦ· ὅτι ἐτι τρεῖς ἡμέραι,
ΚΑΙ ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην τῆτον, εἰσελ-
θούτες καταχεῖν τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεὸς ΤΩΝ
ΠΑΤΕΡΩΝ ΥΜΩΝ δίδωσιν ὑμῖν *****
- 12 ****. Καὶ τῷ ῥάβδῃ καὶ τῷ γαδ, καὶ τῷ
ἡμίσει φυλῆς μανασῇ εἶπεν Ἰησοῦς ****· μνη-
σθε τὸ ῥῆμα ΚΥΡΙΟΥ ὁ ἐνετείλατο ὑμῖν μωυσῆς
ὁ παῖς κυρίου, λέγων· κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν κατε-
παύσεν ὑμᾶς, καὶ ἔδωκεν ὑμῖν τὴν γῆν ταυτίν.
αἱ γυναῖκες ὑμῶν, ΚΑΙ τὰ παῖδια ὑμῶν, καὶ τὰ
κτῆνη ὑμῶν κατοικεῖτωσαν ἐν τῇ γῇ, ἣν ἔδωκεν
ὑμῖν *****. ὑμεῖς
δὲ διαβήσεσθε ἐυζῶνοι· πρότεροι τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν,
πᾶς ὁ ἰσχυρὸς ** ***** καὶ συμμαχησέτε
αὐτοῖς. ἕως ἂν καταπαύσῃ κύριος ὁ θεὸς
ΥΜΩΝ τὰς ἀδελφὰς ὑμῶν, ὡππερ καὶ ὑμᾶς· καὶ

8

9

εν αὐτῷ

10

ὑμῖν

12

αὐτήν

κληρονομεῖν

λεγων

Μωυσης, πέραν του Ιορδανου

τη δυναμει

* ****

- κληρονομητώσι καὶ ἔτοι τῇ γῆν, ἣν ὁ κυριος ὁ
 Θεος ὑμῶν δίδωσιν αὐτοῖς· καὶ ἀπελευσάδε
 ΕΚΑΣΤΟΣ εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ***
 *****, ἣν ἐδωκεν ὑμῖν μω-
 σῆς * * * * * ἐν τῷ περὶ τῆς Ἰορδάνου
 16 ἀπ' ἀνατολῶν ἤλις. Καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ
 εἶπαν· πάντα ὅσα εἰς ἐντολὴν ἡμῖν ποιήσμεν,
 καὶ εἰς πάντα ΤΟΠΟΝ ἔειπεν ἀποστείλῃς ἡμᾶς
 17 πορεύσμεθα. Κατὰ πάντα ὅσα ἡκούσαμεν μωυσῆ
 ***** ἀκουσάμεθα σου· πλην ἐξώ κυριος ὁ Θεος
 18 ἡμῶν μέγα σου, ὃν τρόπον ἦν μέγα μωυσῆ. ὁ δὲ
 ἀνθρώπος, ὅς ἐστιν ἀπειθήσῃ σοι, καὶ ὅς ἐστιν μὴ
 ἀκουσῇ τῶν ῥημάτων σου, καθοτὶ εἰς ἐντολὴν αὐ-
 τῷ, ἀποθάνει· ἀλλὰ ἰσχυε, καὶ ἀνδρίζου.

EXPLANATION.

THE Words in the left hand Column, printed in Capitals, are those which ORIGEN marked with Obeli; the right hand Column exhibits the Passages which he marked with Asterisks.

***** ----- και

κληρονομήσετε αὐτῷ -----

----- ὁ παῖς κυρίου, -----

16

----- ***** -----

17

ἐτῶς -----

18

C
 t
 l
 a
 b
 it
 a
 fe
 th
 b
 T
 b
 of
 an
 de
 C

for
lo
tin
be
led
fig
wi
pa
th
an
pe

I HAVE before mentioned the requisite Qualifications of the Critic who undertakes the Work: and if besides the necessary knowledge of Greek and Hebrew, he were also acquainted with Syriac and Arabic, it would be a very considerable advantage. But as it may perhaps be objected, that few, if any, of our Countrymen have united a perfect knowledge of the Eastern languages with that of the Greek, and that therefore it will be difficult to find a person competent to the Task; I answer, that the Editor may justly be allowed in this case to call in the assistance of some skilful Orientalist; following the example of GRABE, who professes himself indebted to the friendship of GAGNIER for the Collation of the Arabic Pentateuch.

BUT if it be further objected, that there is scarcely any person in England of the Theological Profession, who has given up so much time to the study of Arabic and Syriac, as to be able to understand the *MSS* of these Dialects rather than so great and laudable a Design should on that account be defeated, I willingly offer the little assistance I am capable of giving, as far as my Health, and the necessity I am at present under of bearing an active part in Academical Education, will permit. Should I ever fortunately have it in

c

my

my power to return to my favourite studies, it would be the greatest happiness of my Life, to devote the whole of my time to the execution of a Task, so honourable in itself, and so important to the cause of Religion.

A judicious attempt to recover the Readings of the two different Æras I have mentioned, is, in my opinion, an object that highly deserves the encouragement of every one who wishes well to the study of Scripture. It would not perhaps be unworthy the countenance of the most distinguished Patrons of Sacred Literature, would immortalize the Critic by whom it should be performed, and be an ornament to the Nation in which it should be executed.

I am, MY LORD,

with the greatest respect,

YOUR LORDSHIP'S

most obliged,

and most obedient

humble Servant,

OXFORD;
June 17. 1779.

J. WHITE.

EXTRACTS from the *Syriac Milan* MS, communicated in a Letter from Professor BJORNSTAHL; first copied by MR. B. in *Hebrew Characters*, and since restored by MR. W. to the Original *Syriac*, with the addition of a literal Translation.

D' A N. IX. 24.

ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ
 ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ
 ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ
 ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ
 ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ
 ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ

I

In margin MS^{ti}

ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ ܡܩܬܝܢ

ܡܩܬܝܢ

2 [ܡܩܬܝܢ]

ܡܩܬܝܢ

3 [ܡܩܬܝܢ]

ܡܩܬܝܢ

A

præcepta, ut † respondeatur; et ædificabis Hiero-
 26 solymam civitatem Domino. Et post septem et
 septuaginta, et sexaginta duas ‡, deficiet unctio,
 et non erit: et regnum Gentium destruet civita-
 tem, et domum sanctam || cum Christo, et veniet
 consummatio ejus cum ira; et usque ad tempus
 27 consummationis a bello oppugnabitur. Et præva-
 lebit testamentum in multis, et rursus revertetur,
 et reædificabitur in latitudine, et longitudine, et
 juxta consummationem temporis; et post septem
 et septuaginta tempora, et sexaginta et duos annos,
 usque ad tempus consummationis belli, auferetur
 desolatio in prævalendo testamento ad Hebdoma-
 des multas; et in fine Hebdomadis auferetur sa-
 crificium, et libamen; et in templo ⁂ abominatio
 desolationum ⁂ erit usque ad consummationem:
 et consummatio ⁂ dabitur super ⁂ desolationem ✓.

† respondeatur]

Lect. marg.

Intelligatur.

‡ duas]

(duas) Hebdomades.

|| cum]

A. Populus dux venturi.

* Consummatio]

S. Et præstitutum tempus

ejus in exundatione, et usque ad præstitutum tempus.

§ bello]

S. Bellum concisum est de-

vastationum, et confirmabit pactum multis Hebdomade una: in di-
 midio autem Hebdomadis cessabit sacrificium, et oblatio; et in
 principio abominationum devastabitur, usque ad consummationem,
 et concisionem; et stillabit super devastatum.

ESAIÆ IX. 6, 7.

'محللا'؛ محللا؛ باجی ہے۔ ح: {}؛ باجی ہے۔
 ۰۰۰؛ زعملا {} ۰۰۰ {} دلا محللا؛ محللا۔ ۰۰۰؛
 محمل - محمللا؛ باجی {}؛ محللا {}۔ {} {}
 محمل دلا؛ زعملا ۰۰۰ محمللا۔ ۰۰۰ {}
 زعملا {}؛ محللا۔ ۰۰۰؛ محمل؛ محللا لا {}
 ۰۰۰ محمل

Notæ marg.

[illegible][illegible]

merum ejus : ‡ cujus vocabitur nomen, Angelus consilii magni. Adducam enim pacem super principes, et sanitatem ei. || Magnus principatus ejus, et pacis ejus non erit * finis.

Aquila. Quia puer natus est nobis, filius datus est nobis; et facta est mensura super humerum ejus.

Symmachus. Adolescens enim natus est nobis; Pater adhuc; princeps pacis; et erit disciplina super humerum ejus.

‡ *Aquila.* Et vocabitur nomen ejus, Consiliarius, admirabilis, fortis, potens.

Symmachus. Et vocabitur nomen ejus, Admirabilitas, consiliarius, fortis, potens, pater seculi, princeps pacis.

Theodotian. (Et vocabitur nomen ejus,) Admirabiliter consulens, fortis, potens, pater, princeps pacis.

|| *Theod.* Ad multiplicandam disciplinam.

Symmach. Multiplicata est disciplina.

* *Aquila.* Consummatio.

Theod. Terminus.

Annotatio ad finem ESAIÆ.

אֱלֹהִים יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ

Desumptus et exaratus est ex Exemplari Eusebii et Pamphili, quod ipsi correxerunt ex Bibliotheca Origenis.

Annotatio ad finem PROVERBIORUM.

וְעַכְשָׁיו חָכָם מִלֵּל; וְכֵן לֵאמֹר
 חָכָם מִלֵּל חָכָם; וְכֵן לֵאמֹר:
 וְכֵן לֵאמֹר: וְכֵן לֵאמֹר:
 וְכֵן לֵאמֹר: וְכֵן לֵאמֹר:
 וְכֵן לֵאמֹר: וְכֵן לֵאמֹר:
 וְכֵן לֵאמֹר: וְכֵן לֵאמֹר:
 וְכֵן לֵאמֹר: וְכֵן לֵאמֹר:
 וְכֵן לֵאמֹר: וְכֵן לֵאמֹר:

Scriptum erat in libro Græco, ex quo translatus
 est Syriace liber hic Parabolarum, post finem ea-
 rum sic: Desumptæ sunt et comparatæ Parabola
 ex exemplari correctissime exarato, in quo scripta
 erant præterea Scholia manu Pamphili et Eusebii.
 In eo scripta erant et hæc. Desumpta sunt ex
 Hexaplis Originis hæc quæ invenimus. Et ite-
 rum manu eadem: Pamphilus et Eusebius cor-
 rexerunt.

EXTRACT from the ROMAN
Edition of DANIEL published
lately from the CHIGIAN MS,
and here reprinted for the Conve-
nience of comparing the Syriac with
the best remains of the Hexaplar
Greek.

DAN. IX. 24, &c.

24 Ἑβδομηκοντὲ ἑβδομαδὲς ἐκρίθησαν ἐπὶ τὸν λαὸν
σβ, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν Σιών συντελεσθῆναι τὴν ἀμαρτίαν,
καὶ τὰς ἀδικίας σπανίσαι, καὶ ἀπαλεῖψαι τὰς ἀδι-
κίας, καὶ διανεσθῆναι τὸ ὄραμα, καὶ δοθῆναι δικαιοσυ-
νὴν αἰωνίον, καὶ συντελεσθῆναι τὰ ὄραματα ⌘ καὶ ⌘
πρῶφῆτην, καὶ εὐφραναι ἅγιον ἅγιον.

25 Καὶ γνῶσις καὶ διανεσθῆσις, καὶ ἐνφρανθῆσις,
καὶ εὐρησεῖς πρῶσαγματὰ ἀποκριθῆναι, καὶ οἰκοδομήσεις
Ιερουσαλὴμ πόλιν Κυρίου.

26 Καὶ μετὰ ἑπτα, καὶ ἑβδομηκοντα, καὶ ἑξήκοντα
 δυο ἀποσάθῃσεται χρίσμα, καὶ ἕκ εἰς, καὶ βασιλεία
 ἐθνῶν φθέρει τὴν πόλιν, καὶ τὸ ἅγιον μετὰ τῷ Χριστῷ
 καὶ ἦξει ἡ συντελεία αὐτῆς μετ' ὀργῆς, καὶ ἕως καιρὸς
 συντελείας, ἀπὸ πολέμου πολέμηθῇσεται.

27 Καὶ δυναστεύσει ἡ διαθήκη εἰς πολλούς, καὶ
 πάλιν ἐπιστρέψει, καὶ ἀνοικοδομηθῇσεται εἰς πλά-
 τῃ, καὶ μήκῃ, καὶ κατὰ συντελείαν καιρῶν· καὶ
 μετὰ ἑπτα καὶ ἑβδομηκοντα καιρῶς, καὶ ξ' β' ἐτῶν,
 ἕως καιρὸς συντελείας πολέμου, καὶ ἀφαιρεθῇσεται
 ἡ ἐρημωσίς ἐν τῷ κατιχύσῃ τὴν διαθήκην ἐπὶ πολ-
 λὰς ἑβδομάδας, καὶ ἐν τῷ τελείῃ τῆς ἑβδομάδος ἀρθῇ-
 σεται ἡ θυσία, καὶ ἡ σπονδή, καὶ ἐπὶ τὸ ἱερόν βδελυγ-
 μα τῶν ἐρημώσεων ἕως συντελείας, καὶ συντελεία
 δοθῇσεται ἐπὶ τὴν ἐρημώσιν.

Notæ Marginales.

V. 26.] Λόγος ἡγεμνῶν ἐρχομένων. *Dehinc e Symmacho, et A-*
quila hæc sequuntur. Σ. Καὶ ἡ πρεσβυτεία αὐτῶν ἐν ἐπικαλύσματι καὶ
 ἕως τῆς πρεσβυτείας.

A. Σ. πολίμῃ τετμήται ἐρημώσιν, καὶ δυναμωσὶ σιωπῆς καὶ πολλοὶ
 ἑβδομάς μίκα, ἡμίση δὲ τῆς ἑβδομάδος παύσεται θυσία, καὶ δῶρον,
 καὶ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῶν βδελυγμάτων ἐρημώθῃσεται, καὶ ἕως συντελείας,
 καὶ τέρους, καὶ ἑξῆς ἐπὶ τῇ ἐρημώσιν.

EXTRACT from CURTERIUS's
Edition of ISAIAH published
from the MARCHALIAN MS.

Ὅτι ἡ παιδίον ἐγεννηθῇ ἡμῖν, ἡς καὶ ἐδοθῇ ἡμῖν, καὶ ἡ ἀρχὴ ἐγεννηθῇ ἐπὶ τῷ ὄντι αὐτῶν. Καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτῶν μεγάλης βελέως ἀγγελῶν. Ἀξῶ γὰρ εἰρημὴν ἐπὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ὑγίαν αὐτῶν. Καὶ ἡ μεγάλη ἡ ἀρχὴ αὐτῶν, καὶ τῆς εἰρήνης αὐτῶν ἕκ ἑστίν ὅριον.

Notæ Marginales.

1] Α. Ὅτι παιδίον ἐγεννηθῇ ἡμῖν, ἡς ἐδοθῇ ἡμῖν. Καὶ ἔσται τὸ μετрон ἐπ' ὄντι αὐτῶν, καὶ ἐκαλεῖται ὄνομα αὐτῶν θαυμαστῶν, συμφορῶν, ἰσχυρῶν, δυνατῶν, πατρὶς ἐπὶ, ἀρχῶν ἐξουσίας.

Σ. Νεανίας γὰρ ἐγεννηθῇ ἡμῖν, ἡς ἐδοθῇ ἡμῖν. Καὶ ἔσται ἡ παιδεία ἐπὶ τῷ ὄντι αὐτῶν. Καὶ κληθήσεται τὸ ὄνομα αὐτῶν παρρησιασμοῦ, βελειπικῶν, ἰσχυρῶν, δυνατῶν, πατρὶς αἰώνος, ἀρχῶν ἐξουσίας.

Θ. — θαυμαστῶν βελειπικῶν, ἰσχυρῶν, δυνατῶν, πατρὶς, ἀρχῶν ἐξουσίας.

2] Θ. Τῷ πλεονάζειν τῷ παιδίῳ.

Θ. Ἐπληρώθη παιδεία.

Α. Πολλῆς τῷ μετρῶ.

3] Σ. πλεονάζει.

Α. πλεονάζει.

A Translation of the Preface to the Arabic Hexaplar Pentateuch preserved in the Bodleian library. The former part is now first translated and published by Mr. WHITE; the latter beginning at *Interpretationem librorum prædictorum*, was translated by Dr. POCOCKE, and published by Dr. ALDRICH at the end of ARISTEAS'S History of the LXX, Oxford 1692. Unfortunately the beginning of this Preface is wanting in both Copies.

* * * * * Intellexi ex Verbis tuis, fortunet te Deus, quanta obscuritate laboret mens tua, quantaque perplexitate intelligentia tua, in iis quæ ex libris Veteris Testamenti legimus; in iisque quæ ex *Versione Simplici* in linguam Arabicam translata sunt; quod scilicet hæc non sanant cor tuum, neque contentum reddunt intellectum tuum, neque sedant mentem tuam, neque explent sitim tuam, propter multos, qui in iis reperiuntur, defectus

tus et errores. Itaque petiisti interpretationem *Versionis LXX* veram et exactam in linguam Arabicam, deinde et *Simplicis*. Tardus admodum fui in necessitate tua sublevanda, et amore erga te commonstrando. Scivi enim hac in re difficultatem fore, si eam suscepero; plurimum laboris, si eam aggressus fuero; dedecus, si in ea defecero; vituperium, si sensus ejus assequi non potuero. Tandem exhortatus sum meipsum atque instigavi ad morem tibi gerendum, excitavique meipsum ad te juvandum in eo quod petiisti. Quod si ad scopum a te propositum pervenero, fiet hoc per Dei O. M. auxilium, si vero defecero ab eo, quod speras, contingendo, mihi, non tibi, erit tribuendum: qui enim hac in re opem fert Deus est, cujus celebretur laus. Scripsi ad te, antequam ad Codices hos sacros interpretandos accederem, EPISTOLAM, in qua te certiore feci de signis necessariis nominum eorum qui libros hos transfulerunt, et quo seculo temporeque transtulerunt, sub quo Rege, qua de causa, quæ item reperiuntur discrepantiæ in verbis, quæ convenientiæ in sensibus: quas a se invicem distinxī signis et characteribus perspicuis, prout leges et cognosces, volente Deo,

E P I S T O L A

IN qua notitia traditur de discrepantiis, quæ acciderunt in verbis, manente sensu; et de Versionibus sacrorum Codicum sive librorum Veteris Testamenti, quomodo videlicet eæ de libris hisce ex lingua Hebræa in Linguam Græcam a variis eorum interpretibus translatae sint; et quomodo ex omnibus istis interpretationibus conflatum sit Exemplar unum, perfectum, quod omnes istas, quas interpretes hi moliti sunt, absque defectu et redundantia in sensu, comprehendebat. Porro de Verborum, quæ in Versionibus eorum obtingebant, per signa punctaque manifesta, ac lineas certas, distinctione; et quid signa hæc indicent, quid item puncta hæc manifesta, et lineæ expressæ denotent. Denique quomodo postea libri isti ex lingua Græca in Syriacam translati sint juxta exactissimam explicationem, expositionemque, ope divina.

Interpretationum librorum prædictorum reperiabantur in manibus Judæorum sex exemplaria, quæ omnia concinnavit et inter se contulit Origenes. Erat autem *Prima* Interpretatio

pretatio operis hujus ita compositi et exarati Versio LXXII Sapientum Hebræorum Tiberienfium, qui accerfiti sunt a Ptolemæo Rege Ægypti, ut libros istos ex Hebraico in Græcum transferrent, ex Exemplari scil. isto literis aureis exarato, quod eo tempore miserunt Hebræorum Doctores ad Regem istum. Ille vero LXXII Sapientes in ædibus distinctis, ita ut singulis in cellis bini essent, inclusit, qui libros istos (uti dixi) interpretati sunt, ita ut inter se dum conferebantur Versiones eorum, convenirent prorsus, et similes esse reperirentur sine ulla discrepantia, redundantia vel defectu in sensu, adeoque securæ essent ab omni objectione vel mutatione. Contigit autem hoc ante adventum *Christi* plusquam * 100 annis.

Interpretatio *Secunda*, erat Versio Aquilæ Sinopenfis Pontici, qui tempore Adriani Regis floruit, post Interpretationem LXXII, annis 430, referente Epiphanio.

Interpretatio *Tertia*, erat Versio Symmachi, qui e Samaritanorum doctis erat, vixitque inter Judæos. Fuitque hoc tempore Severi Regis, post Aquilam annis circiter 50.

Interpretatio *Quarta*, Versio Theodotionis Marcionistæ qui Sinopenfis etiam erat, floruitque tempore Commodi Secundi Regis, idque post Symmachum, annis prope 10.

* Debet esse 300.

Interpretatio *Quinta*, illa quæ *Quinta* appellatur ; quæ reperta est una cum multis aliis libris in dolio in urbe Hierichunte tempore Antonini cognomento Gætæ, filii Severi Regis.

Interpretatio *Sexta*, illa quæ *Sexta* audit, in dolio etiam reperta est in urbe Nicopoli, quæ prope Actium est, tempore Alexandri Mammææ.

Hæ Interpretationes dum in Origenis manus incidissent, ille animadversa magna illa quæ inter eas erat in verbis discrepantia, cum sensu convenirent, esseque quæ redundarent alicubi et deficerent in sola verborum explicatione, in bonum ordinem opus summa cura redegit, contulitque cum Hebræorum libris, postquam linguam populi illius et scripturam calluerat, et ex his omnibus Volumen grande confecit, quod in octo ordines dispescuit.

Horum 1us. continebat scripturam Hebraicam, sermone ac literis Hebraicis.

2us. autem scripturam Græcam, sermonem vero plane Hebraicum instar præcedentis, ut ita Græce ea legerent, qui scripturam Hebraicam nequaquam callerent.

3us. Versionem Aquilæ, cui signum (A) Alpha Græcum, primam scilicet nominis ejus literam apposuit.

4us. Versionem Symmachi, quam apposita prima nominis ejus litera Σ notavit.

5us. Versionem LXXII, quam literis Ain et Beth

Beth numerum LXXII exprimentibus notavit.

6us. Versionem Theodotionis, quam litera
⊙ prima nominis ejus litera notavit.

7^{mus}. Interpretationem Hierichunte inven-
tam, cujus Authoris nomen cum lateret, litera
He, signo numeri quinarum eam notavit.

8us. Versionem Nicopoli inventam, cujus
itidem Author, cum nomine notus non esset,
Sexti notam ei indidit, quam litera Vaw ejus
numeri indicio signavit.

Atque hic intellectum et oculos in testimo-
nium adhibuit. * Siquidem sint licet Hebræis

* The following Passage being curious, I beg leave to
quote the Arabic Text. WH.

وان كانت للعبرانيين نسخ كثيرة مختلفة
في اللفظ فانها توافق بعضها بعضا في المعنى وبرهان
ذلك ما اقول والدليل عليه ان نسخة التوراة في ايدي
السامرة وان كان فيها خلاف في اللفظ وتكرار على
ما في ايدي اليهود منها على ان كتابه جميع ذلك
بالعبرانية والعلّة في ذلك لمن تصفح الامر فيه على
الحقيقة مفهومه بان جميع الكتب قد حترقت
واحترقت من شرار ملوك بني اسرائيل ومن تاههم
ايضا في ازمان مختلفة وان قوما علما بصرا من اليهود
بعد ذلك ممن كان في ذلك العصر حفظوا هذه الكتاب
استظهارا فلما قوي كل منهم هذه الكتب من قبله
لم يخالف صاحبه في المعنى غير ان قوما من اليهود
اسقطوا التكرار منه بحجة للتخفيف وان السامرة اثبتوا
ذلك احتراز من النقص

Exemplaria diversa, verbis discrepantia, sensu tamen inter se conveniunt. Atque ad hoc quod dico probandum facit illud Exemplar Legis, quod in manibus Samaritanorum est; quanquam sint in ipso discrepantiæ quod ad verba et repetitiones ab eo quod apud Judæos reperitur, cum tamen utraque Hebraice exarata sint: cujus causa ei, qui rem recte perpenderit, hæc apparebit, quod omnes libri lacerati et combusti fuerint ab impiis apud Israelitas regibus, aliisque qui eos diversis temporibus affligerunt: instaurati vero sunt denuo a doctis quibusdam Judæis qui eo tempore floruerunt, eosque memoriter tenuerunt; qui cum eos e memoriæ penu proferrent, nemo ex illis ab altero in rerum sensu dissenfit: nisi quod Judæorum quidam Repetitiones quasdam facilitatis gratia omiserint; Samaritani vero eas posuerint, ne deesset aliquid solliciti. Verumtamen quæ jam reperiuntur apud Samaritanos addita et iterata in libro Exodi, sed ibidem apud Judæos desiderantur, eadem ipsa integre apud Judæos habentur libro Deuteronomii, uti lecturus es ac percepturus. Atque hæc summa est eorum quæ narrantur de sex istis versionibus Græcis, quæ in manus *Sym-machi* (forte, *Origenis*) pervenerunt, ex quibus conflatum est volumen illud quod in 8 ordines dispescuit, titulo Octapla.

Quod

Quod ad easdem autem versiones, num ex eodem exemplari Hebraico translatae fuerint aut ex diversis exemplaribus inter se discrepantibus in aliquibus ob causam praedictam, ego nescio, Deus novit: cum de veritate rei apud nos non constet. Hoc autem novimus, in sensu apud omnes summam esse convenientiam, non obstantibus lectionum varietate et quae in verbis est alicubi repetitione. Ut autem pateat eorum quae diximus et explicuimus, veritas; convenit ut describamus tibi aliqua de principio Legis prout in textu Hebraico habentur, et ab omnibus Interpretibus praedictis versa, ut inde percipere possis, volente Deo, quid sit quod in hac Epistola nostra volumus.

Reperimus igitur primum ordinem classis primae libri istius, qui a Symmacho concinnatus fertur, Hebraice exaratum, eumque sonare verba, Bereshith bara Elohim eth hashamaim veeth haaretz. Quorum verborum secundum linguae Hebraicae proprietatem interpretatio est: Primo creavit Deus, Elementum Caelorum et Elementum terrae: in 2do ordine eadem Hebraica literis Graecis exarata invenimus: in 3to Versionem Aquilae, In principio creavit Deus Caelos et Terram: in 4to Symmachi, Primo creavit Deus Caelos et Terram: in 5to Versionem LXXII, Primo creavit Deus Caelos et Terram: in 6to Versionem Theodotionis,

Primo creavit Deus Cœlos et Terram : in 7mo Versionem Quintam, Primo creavit Deus Cœlos et Terram : in 8vo Versionem 6^{am} Primo creavit Deus Cœlos et Terram. Atque ita processit oratio in octo ordinibus, perrexitque singula ordine describendo : quoties vero ad particulam vel verbum, quod in uno solum interprete reperiretur, non in reliquis, aut in textu Hebraico, non in Interpretum aut omnium aut aliquorum Versionibus, perveniret, illud solum in isto ordine descripsit ; apud illum interpretem qui verbum illud omiserat, vacuum duntaxat spacium relinquens. Eodem modo, siquid occurreret quod in textu Hebraico non reperiretur, spacium vacuum in textus Hebraici serie reliquit, nihil in eo scribens : atque ita in cæteris omnibus siquid ab interprete aliquo omissum fuerat, usque ad finem libri. Idemque factum in omnibus libris omnibusque eorum Versionibus et ordinibus. Absoluto demum et perfecto quanta fieri potuit diligentia opere isto, novum aggreffus est, singulas inter se versiones omnesque cum veritate Hebraica conferendi ; adeo ut ex illis librum selectum, perfectum, omnibusque numeris absolutum concinnarit, in quo radicis, fundamenti, et mediî ordinis, et quasi cæterarum causæ locum obtineret versio LXXII, uti præfatum. Primo siquidem libri Genesios versiculo, prout a LXXII versus est, descripto,

omni

s c

viz.

viz. Principio creavit Deus Cœlos et Terram ;
 eum deinde contulit cum tribus Interpretati-
 onum ordinibus ei præmissis, atque etiam cum
 illis quæ illam sequebantur. Eum nempe in
 finem Versionem τῶν LXXII in ordine mediam
 collocaverat, quo facilius institueretur collatio.
 Cumque omnes in hujus versiculi interpreta-
 tione consentientes videret, (uno excepto
 Aquila, qui loco, Primo, In principio sub-
 stituit,) particulam in ipso libro signo quodam
 notavit, adscriptis ordine literis minutis in
 margine operis, In principio, eodemque signo
 notatis quo in libro notabatur verbum Primo,
 iisque primam nominis Aquilæ literam A su-
 perimposuit, indicans Aquilam solum ex om-
 nibus istis Interpretibus interpretatione hujus
 particulæ a cæteris discessisse, atque hoc modo
 perrexit, singula verba, singulosque versus
 notis suis signando. Atque hoc ita factum,
 quod Versionem LXXII nulla ex parte immi-
 nutam libri textum constitueret, adscriptis in
 margine ordine quodam quæcunque ab illa
 diversa essent in reliquis Versionibus, notatis
 signis suis istis Versionibus : quæ primæ no-
 minum eorum, qui eas confecerant, literæ
 erant. Quod si particulæ aliquæ in Versione
 LXXII occurrerent, quas in textu Hebraico
 inter conferendum non reperiret, neque in
 cæteris Interpretibus, eas in libri textu in-
 scripsit quidem, sed signis suis notatas, linea
 nimirum

nimirum, cui nullum apponitur punctum ad hanc formam —; hujusmodi linea Græce ὄψελον nominavit.

Ubicunque igitur hujusmodi linea particulæ alicui vel verbo, vel nomini, vel sententiæ adscripta reperitur, scias ita se habere illud in omnibus LXXII exemplaribus, non autem in textu Hebraico, neque in cæteris Interpretibus. Quod si quid apud duo Interpretum paria reperiatur, in quo a cæteris eorum paribus diversi abeant, ita ut cæteris aliquid addidisse videantur ipsi, hoc etiam libri textui insertum linea duobus punctis infra scil. et supra insignita notavit, ad hanc formam —̣—, quod signum Græco nomine Lemniscum appellavit, id est, lineam inter duo puncta transeuntem. Atque ubicunque reperitur hujusmodi Lemniscus literæ aut verbo aut nomini aut sententiæ appositus, hinc voluit indicium sumeres reperiri illud apud duo Interpretum paria, non autem occurrere vel in textu Hebraico vel in cæteris Interpretibus. Quod si apud unum solummodo Interpretum par, quid a cæteris ea in re dissenserit, atque adeo reperiatur apud illud par aliquid iis quæ habeant cæteri additum, illud pariter textui libri inseruit linea cui punctum suppositum signi loco notatum, hac forma, —̣, quam Græce Hypolemniscum indigitavit, id est, lineam puncto supposito. Qualis sicubi reperiatur literæ, verbo, nomini, vel

vel sententiæ adscriptus, exinde percipies reperiri illud apud par unum ex Interpretibus, cum in textu Hebræo et cæteris Versionibus desideretur. Neque tamen putet aliquis, cum audierit mentionem factam verbi, vel quod ab uno pari vel duobus Interpretum paribus adhibitum, aliquam heic subesse contrarietatem, dicatque, Quomodo ergo eadem portulerint Interpretes? cum par unum aut alterum a cæteris diversa protulisse videamus, quod et de omnibus dici possit. Quia quod ad sensum et veram intentionem conveniunt eorum sermones, licet acciderit aliquando discrepantia in verbis, et repetitio, et contractio, adeo ut e verbis et interpretationibus omnium parium selectus fuerit iste sermonis tenor, qui maxime congruus et appositus videretur.

Porro ut scias, Lector, licet aliqua acciderit differentia in verbis rebusque quibusdam repetendis et contrahendis, sensus esse convenientiam, his signa quædam apposuit, quibus notum tibi faceret unde et a quo ortum duxerit ista discrepantia in verbis, sive ab altero Interpretum pari fluxerit. Cum autem ad verbum aliquod differens perveniret in aliqua arearum, scil. in textu Hebraico vel aliquo Interpretum præter LXXII, quod necessarium duceret libri textui inferendum, inseruit ei in signum stellæ quatuor punctis circa crucem figura adscripta ad hanc formam ✕, quam
Græce

Græce Asteriscum, id est, stellulam nominavit. Ubicunque igitur reperitur hujusmodi Asteriscus literæ, nomini, verbo, aut lectioni appositus, hoc tibi indicio est occurrere illud vel in textu Hebraico vel Interpretum aliquo, præter LXXII. Quare ei insuper primam nominis ejus apud quem habetur literam adscripsit. Porro unam notam communem omnibus, in quibus aliqua fuit discrepantia, five Obelo, id est, simplici linea; five Hypolemnisco, i.e. linea puncto supposito; five Lemnisco i.e. linea duobus punctis insignita, notanda, qua clauderetur, adscripta differentia five nominis five verbi, five sententiæ adhibuit; quam Completoriam nominavit, hujusmodi figura descriptam 3.

Quod si discrepans illud quod textui libri inferi deberet, in textu Hebraico reperiretur, non in aliis areis, illud Asterisco solo notavit, non apposita libri Hebraici alia aliqua nota. Si vero in aliquo trium Interpretum Versioni LXXII præmissorum obtigisset differentia, five occurreret illud in quo discreparet in textu Hebraico five non, Theodotionis sententiam reliquis prætulit, quod ad LXXII propius accedere solet: illudque ex ejus Versione desumptum textui inseruit, asterisco primaque nominis ejus litera notatum. Discrepantias vero in Aquila et Symmacho repertas in margine adscripsit, prima nominis eorum litera signatas.

signatas. Quod si tres illi illud textui insertum eodem modo interpretati essent, illi literas A. Σ. Θ. Elif, Sin, et The, nominum ipsorum initiales adscripsit, cujus rei in signum literam Γ. ζ numeri ternarii notam adhibuit, unaque asteriscum apposuit. Quod si discrepantia illa textui inserta ex Versione 5ta vel 6ta desumeretur, illud asterisco, unaque nota ad indicandum utrius eorum esset, E. ς. 5^{tus} an sextus, insignivit. Atque hoc totum est quod spectat ad illud quod in ipso libri textu (ἐδάφη) scribebatur, lineasque ac asteriscos ei appositas, literasque nominum Interpretum initiales. Estque hæc norma et Canon, quo de omni ex quo constat ἐδάφος seu textus libri, dijudicari possit, num verum recteque positum sit, an erratum tollendumque ex libri textu illud in quo ista est discrepantia, quodque signis istis notatum. Quod si lectionem atque orationem absque his invenias perfectam et æquabili tenore procedentem, illud æquabile et verum esse scias. Quod si non recto ordine et æquabili tenore procedat, scias erratum heic incidisse: quod conjectari σὺν θεῷ poteris. Porro in areola quadam exterius adscripsit differentias quotquot reperiebantur in Interpretum antiquorum Versionibus eodem signo unicuique verbo discrepanti atque illi quod ei in textu respondebat interius exteriusque adscripto, atque exterius insuper prima nominis ejus a quo adhibitum

fuerat, litera, prout superius explicatum est. Verum extra etiam in margine libri in areola isti rei destinata characteres apposuit Hebraicos, quibus constat magnum et magnificum illud nomen, quod apud Hebræos Shem Ham-mephorash audit. Quia scil. invenerat Origenes in scriptura Hebraica literas Domini nomen continentes, quæ sonare videbantur Yeh Yeh vel Yeh Veh, cum Vaw Hebraicum Ye referat, vix ullo inter ea apparente discrimine, uti ex adscriptis videre est: ' enim ita pingunt, eodemque fere modo י, ita ut tota fere discrepantia a prolatione petenda sit. Cum autem inter legendum ad aliquem ex his locum, in quibus literæ istæ occurrunt, pervenerint Judæi, illo, quod sonare videntur literæ istæ inter se compositæ, relicto, nomen Adonai substituunt; ut cum dicatur, Dixit Dominus Mosi, quod prout scribitur esset, Dixit *Jehovah* Mosi, inter legendum proferretur, Dixit Adonai Mosi. Atque ita hoc nomen legunt. Nomen autem Adonai interpretanti est Dominus. Hinc factum, ut Interpretum nonnulli nomen hoc quasi Adonai scriptum esset, Dominum nempe reddiderint: alii ad literas primigenias animum advertentes in textu Dominum posuerint, in margine vero literas adscripserint, quales apud Hebræos pinguntur illarum formæ. Quod magno apud Græcos errori ortum dedit, qui adeo altas inter eos radices egit, ut etiam

etiam ad Syros propagatus fuerit. Is unde originem sumpfit, tibi paucis explicabo. Quandoquidem Hebræis, quoties literas pingunt, mos est a dextra sinistrorsum in scribendo pergere; Græcis vero e contra a sinistra dextrorsum; cum viderent Græcorum scribæ figuras istas literarum Hebraicarum Græcorum Pi et Jota, Π. Ι. referre, easque Græcanicas esse putarent, necnon eas prout sonant non proferre Hebræos animadverterent, eis juxta Alphabeti sui rationem, quæ illi quam sequuntur Hebræi contraria est, a sinistra dextrorsum pergendo, compositis, loco characterum Hebraicorum Græcos substituerunt hoc fere modo, ΠΙ ΠΙ. Cumque postea librorum istorum versionem e lingua Græca in Syriacam aggredierentur Syri, transtulerunt literas istas, decepti errore qui primo e lingua Hebraica fluxerat, et in libris suis ad marginem adscripserunt Fi Fi, nota ei numeri LXXII imposita, αβ', Ain et Be scilicet. Atque hæc origo fuit erroris qui Fi Fi in libros sacros invexit. Sublatus est deinde a nonnullis in multis exemplaribus iste error, ita ut ab aliquibus scriberetur Fi Fi, ab aliis Yehoveh, cum tamen de hoc inter omnes conveniat, denotari isto, *Yehovab*. Si ideo reperias scriptum *Yehovab* aut Yeh Yeh, vel characteres additos Hebraicos; scias ita in textu Hebraico haberi, licet in ejus versione dissenserint Interpretes.

Aliud

Aliud præterea in margine libri reperitur, cui adscriptum Origenis nomen ; literæ etiam et verba quasi in erroris (indicium) quæ in margine in areola quadam apponuntur una cum eo quod in libro est inter legendum adjungenda, nullius tamen Interpretum signo notata : quorum quædam in textu Hebraico reperiuntur, quædam non. Occurrunt insuper exterius in margine libri verba quædam quasi ad confirmandum illud quod in textu legitur adhibita, nullo notata signo. Quinetiam et verba Græca et Syriaca ad elucidanda ea quæ in textu sunt adhibita, quæ tenuis ductus circulo notantur. Quinetiam libris ipsis præmisit scriba Capitula quædam, ex quibus paucis percipere possis quid in universo libro contineatur.

* Collatus est etiam Liber Legis qui in manibus Judæorum reperitur cum eo, qui apud Samaritanos habetur. Reperitur autem in codicibus Samaritanis redundantia quædam et repetitio ultra illud quod recipiunt Judæi : quæ vel in unaquaque pagina infra textum vel

* The following is the Arabic Text of this Passage,

وقبول ايضاً بكتاب التوراة التي في ايدي
اليهود على التي في ايدي السامرة فوجد في السامرة
فصل وتكرار على اليهودية وكتب تحت الصغح او في
اخر الكتاب مما ستقراه وتعرفه ان شا الله
ad

ad calcem libri notata, uti lecturus et percep-
 turus es σὺν Θεῷ.

Contulit insuper inter se exemplaria ista
 Hebraica summa cura Lucianus, et siquid vel
 deficiens vel redundans deprehenderet, illud
 in locum suum restituit, particulæ quam emen-
 davit initiali nominis præfati litera apposita,
 scil. litera Lam. Ubicunque igitur in his li-
 bris literæ aut verbo appositum signum LXXII,
 aut literas numerum eorum indicantes, hanc
 lectionem ab illis esse scias, illosque ita inter
 Interpretes vertisse. Ubicunque autem lineas
 vel sine puncto, unove vel duobus punctis in-
 signitas, illam a quibusdam e LXXII; atque
 ubi aliquid asterisco notatum vel in textu vel
 extra in margine, tale esse illud quod a LXXII
 omissum. Quodcunque nota libros Hebraicos
 denotante est signatum, scil. عا literis Ain
 Be et Ra, illud scias in textu Hebraico repe-
 riri; si vero litera Elif in textu vel ad mar-
 ginem, illud apud Aquilam lectum: si litera
 Sin, a Symmacho sumptum; litera Θ, a Theo-
 dotione: si E. He, e Versione quinta: si li-
 tera ς Vaw, e sexta. Quod si adscribantur li-
 teræ Elif, Vaw et Ra, ς ipsa esse Origenis; si
 demum litera Lam, Λ, Luciani esse. Hæc
 sunt quæ σὺν Θεῷ scire debes.

A SPECIMEN of the Arabic
Hexaplar Pentateuch, now first
printed, and translated by Mr.
WHITE.

NUMEROR. XXVII. 12, &c.

الفصل التاسع عشر

- 12 فقال الرب لموسي اطلع الي الجبل الذي في هذا
العبر — جبل نبولا وانظر الي ارض كنعان التي
13 انا اعطيها بني اسرائيل — ميراثا وتبصرها فانك انت
تضاف ايضا الي شعبك كما اضيف هرون اخوك
— في جبل هور لانكما تجاوزتما قولي في برية
14 سين ، وقد ابت الجماعة ان تقدسني — ولم

Sectio decima nona.

- 12 Et dixit Dominus Mosi, Ascende in
montem, qui in hoc transitu — montis
Nabu ✓, et aspice ad terram Chanaan,
quam ego dabo filiis Israel — in posses-
13 sionem. Et videbis eam, et tu apponeris
etiam ad populum tuum; sicut apposi-
tus est Aaron frater tuus — in monte
14 Hor ✓. Propterea quod transgressi estis

- تقف تقدساني الي اما بحضرتهم الذي كان ما
 15 خصومة قانس في قفر سين ، فقال موسى للرب
 16 ¶ قايسلا لا قلبامر الرب اله الارواح وكل بشر
 17 برجل علي — هذه لا الجماعة بخرج امام وجوههم
 ويدخل ويخرجهم ويدخلهم ولا تبقي جماعة الرب
 18 مثل الغنم التي لا راعي لها ، وكلم الرب
 موسى — فقال لا خذ لك يوشع بن نون فانه
 19 رجل فيه روح الله وضع يديك عليه ، واقمه
 قدام العازر الحبر بحضرة كل الجماعة واوصي —
 20 عنه بحضرتهم ، واجعل من مجدتك عليه لكي

verbum meum in deserto Sin, cum re-
 cufavit Synagoga me sanctificare, — et
 non sanctificastis me ad aquam ante eos,
 quæ est aqua contradictionis Cades in
 deserto Sin. Et dixit Moses Domino, ¶ 15
 dicens < Provideat Dominus Deus spi- 16
 rituum, et omnis carnis, hominem super
 — hanc < synagoga, Qui egrediatur 17
 ante faciem eorum, et ingrediatur ante
 faciem eorum; et educat eos, et inducat
 eos: et non erit Synagoga Domini sicut
 oves, quibus non est pastor. Et allocu- 18
 tus est Dominus Mosen, — et dixit <,
 Accipe ad te Joshuam filium Nun, nam
 homo est in quo est spiritus Dei; et pone
 manus tuas super eum. Et statue eum 19
 in conspectu Eleazari sacerdotis, coram
 omni Synagoga: et manda — de eo co-
 ram iis; Et pone de gloria tua super eum, 20

- 21 يطبع له بنو اسرائيل ولبقدم قدام لعازر الحبر
وليسلوه قضا الوحي - امام الرب وليخرجوا بامر
ويدخلوا بامر # جميعا هو وبنو اسرائيل معا
22 وكل الجماعة ، ففعل موسي كما امره الرب فاخذ
بوشع فاقامه قدام لعازر الحبر بحضرة كل الجماعة ،
23 وجعل يديه عليه واقامه علي ما امر الرب * موسي †

- 21 ut exaudiant eum filii Israel. Et statue-
tur coram Eleazaro sacerdote, et interro-
gabunt eum *judicium rerum divinitus re-*
velatarum ante Dominum : et egreden-
tur in mandato ejus, et ingredientur in
mandato ejus # universim, ipse, et filii
22 Israel pariter, et tota Synagoga. Et fecit
Moses sicut praecepit ei Dominus : et
accepit Joshuam, et statuit eum coram
Eleazaro sacerdote in conspectu totius
23 Synagogae : Et posuit manus suas super
eum juxta id quod praecepit Dominus
† Mosi.

Nota Marg.

* فقال له ان عينيك تبصر ما فعله الرب تلك
الملكين وكذلك يفعل الرب بجميع الملوك الذين تعبر
اليهم هناك فلا تخف فان الرب الاهك هو بجاديهم
معك وذلك موجود في السامرة فقط وقد ذكر موسي
في الاستثنا

+ “ Et dixit ei, Oculi tui viderunt quid fecerit Dominus
istis duobus regibus ; et sic faciet Dominus omnibus regi-
bus ad quos transibis illic : ne timeas, nam Dominus Deus
tuus ipse pugnabit contra eos tecum.” Hoc invenitur in
Samaritano Codice tantum ; et sane memorat hoc Moses in
Libro Repetitionis [scil. Deuteronomio.]

Annotatio ad finem GENESIOS.

تم السفر الاول من كتاب التوراة على ما نقله
الاثنان والسبعون وترجمه الي العربية الحرث
بن سنان *

“ Finitum est volumen primum Libri Legis,
“ prout transfulerunt illud LXX ; interpre-
“ tatusque est in Arabicam linguam Al-Ha-
“ rith Ebn Senan.

Pari modo modo concluditur EXODUS.

Ad calcem autem LEVITICI, sic
annotatur :

تم كتاب اللاويين على ما نقله الاثنان
والسبعون مما ترجمه من السرياني الي العربي الحرث
بن سنان *

“ Finitus est Liber Levitici, prout transtule-
“ runt eum LXX ; interpretatusque est eum
“ ex Syriaco in Arabicum Al-Harith Ben
“ Senan.

E

EX-

EXTRACTS from an Arabic *Catena* on the Pentateuch, selected by Mr. GUISE, formerly Fellow of All-Souls College; and now first published from his MS deposited in the Bodleian Library, *Marsb* N°. 88. The translations of the Arabic Passages are added by Mr. WHITE.

G E N. IV. 7.

اليس لو حسنت فعلك لتقبلت منك واذ لم يحسن
فعلك فالخطية على الباب كامنة رابضة ان استقام
قربانك او لم يستقيم فذلك باختبارك قد اخطات
فاحرس من رجوع الذنب اليك وان انت تكون
له ابتداء

“ Nonne si bonam præstiteris actionem, ac-
“ cepero a te : Si vero actio tua non erit bona,
“ peccatum ad ostium insidians et cubans est ?
“ Si rectum est munus tuum, aut si non rec-
“ tum est, id in tua est electione : jam pecca-
“ sti, cave igitur ne redeat crimen ad te :
“ namque tu eris illi principium.”

Manifesto

Manifesto hæc ex Codice desumuntur, qui præter LXX viralem Translationem, aliam etiam assutam habuit Hebræo viciniorem, et forsan Theodotionis. Siquidem prius membrum voces Hebræas, prout hodie leguntur et intelliguntur, exprimit; posterius Translationem LXX exhibet, fere ad verbum, prout in Codice Arabico Hexaplari extat. Ibi enim legitur :

الْبِسْ اِنْ اسْتَقَامَ قَرِيْبَكَ اَوْ لَمْ يَسْتَقِمْ فَذَلِكَ
بِاخْتِبَارِكَ قَدْ اَخْطَا فَاَحْسُ فَاِنْ رَجَوْعَ الذَّنْبِ
اِلَيْكَ وَاَنْتَ تَكُوْنُ لَهٗ اِبْتَدَاً ۞

“ Annon, si rectum est munus tuum, aut si
“ non rectum est, id in tua electione est? Jam
“ peccasti; cave igitur: nam reversurum est
“ crimen ad te, et tu eris illi principium.”

Nihilo differunt, nisi ubi a Librarii incuria error est. Alia Translatio, ex LXX itidem expressa, ab his longe abest. Sic habet:

اِنْ اَحْسَنْتَ قَبْلْتَ مِنْكَ وَاِنْ لَمْ فَاخْطَبْتَ اَحْمَدَ نَحْوِكَ
رَجَوْعَهُ وَاَنْتَ تَقْبَلُ اِلَيْهَا ۞

“ Si bene egeris, accipiam a te, et si non,
“ utique peccatum commisisti: cave ad te sit
“ reditus ejus, et tu accipias illud.”

In ora unius Codicum Arab. Hexaplarium
ita habetur :

الا ان "تحسن والخطبة علي الباب كامنة وحببتها
عليك وانت تسلط بها ٥ ث ٥ اليس لو حسن
فعلك يغبل منك واذ لم "تحسن فعلك فالخطبة علي
الباب كامنة ٥

" Si non recte egeris, peccatum præ foribus
" est cubans, custodiaque ejus super te est,
" atque tu dominaberis in eo. (* T.) Nonne
" si bona est actio tua, accipietur a te ; et si
" non est bona actio tua, peccatum ante
" ostium est cubans ?"

IV. 26.

وهذا امر ابتدا عند ذلك ووثق ان يدعوا اسم
الرب الاله ٥

" Et hoc negotium cœptum est tunc, stabili-
" tumque, ut invocaretur nomen Domini
" Dei."

In Catena sic habetur :

وكانوا بني ادم يسموا انوش باسم الرب ولاجل
ذلك قال الكتاب هذا امر ابتدا عند ذلك
&c. ووثق ان

* I suppose T. refers to the Version of Theodotion.
WH.

— “ Et nominabant filii Adami Enoshum
“ nomine Domini, et propterea dicit Liber,
“ Hoc negotium cœptum est tunc, stabilitum-
“ que ut, &c.”

Alter Codex literis Syriacis :

وذلك كان يرجوا ان يدعوا باسم الرب الله

“ Nempe sperabat ut invocarent nomen Do-
“ mini Dei.

Codices Hexaplares — وهذا من ابتدا ووثق
ان يدعوا اسم الرب الله

“ Et hic est is qui incepit constituitque, ut
“ invocarent nomen Domini Dei.”

In margine autem annotatur :

عند ذلك ابتدا (س) يدعي باسم هذا

“ Tunc cœptum est (* S.) ut invocaretur
“ nomen hoc” —

Puto autem Lectionem Codicis Hexaplaris
mendosam esse, et conflari quidem ex duplici
translatione, Aquilæ et LXX. Aquila ha-

* I apprehend S. refers to the Version of Symmachus.
WH.

buit, annotante Theodoreto, τοῖς ηρχθῇ τὰ καλεῖ-
 αὖ ἐν ὀνοματὶ κυρίῃ. Theodoretus ex his eundem
 fere sensum exprimit quem habet Syra Catena.

وعاش ادم تسعمائة وثلاثين سنة — Ad verba
 ومات

“ Et vixit Adam nongentos et triginta an-
 “ nos et mortuus est,” hæc annotantur :

قال مار افرام السرياني ان ادم عاش الف وثلاثين
 سنة ونقول ان اليهود نقصوا من سنين ادم مائة سنة
 ومن سنين شيث مائة سنة ومن سنين انوش مائة
 سنة ومن سنين قينان مائة سنة ومن سنين مهلايل
 مائة سنة ومن سنين اخنوج مائة سنة صارت الجملة
 ستمائة سنة ومن يرد ابن مهلايل ابتدوا اليهود
 التاريخ الصحيح ولم ينقصوا من حياته شيا وان اليهود
 نقصوا من اعمار هذه السنة ستمائة سنة ليخفوا ظهور
 المسيح لكيلا تبكتهم كتبهم عن مجي السيد المسيح
 المنتظر بعد خمسة الاف وخمسمائة سنة ليخلص ادم
 حسب ما اوعده قابلا له اتي خمسة ايام ونصف اجي
 اليك واخلصك ☩

“ Ait S. Ephræm Syrus, Adam vixit mille
 “ et triginta annos, dicimusque Judæos de-
 “ traxisse ex annis Adami centum annos; et
 “ ex annis Sethi centum annos; et ex annis
 “ Enoshi centum annos; et ex annis Cainanis
 “ centum annos; et ex annis Mahaleelis cen-
 tum

“tum annos; et ex annis Enochí centum annos.
 “ Summa est anni sexcenti: incipiuntque Ju-
 “ dæi veram Epocham a Jared filio Mahalee-
 “ lis, de cujus vita nihil detraxerunt. De-
 “ traxerunt autem Judæi de horum annorum
 “ ætatibus annos sexcentos, ut celarent Mes-
 “ siam, ne convincerent eos Libri eorum de
 “ adventu Domini Christi apparituri post an-
 “ nos 5500, ut liberet hominem, prout pro-
 “ misit ei, dicens ei, Utique ego, exactis
 “ quinque diebus et dimidia veniam ad te, et
 “ liberabo te.”

Observandum est autem hunc Translatorem
 annos centenos ad Patriarcharum antedilu-
 vianorum vitas ante παιδοποιαν adjicere; to-
 tidem post primum genitum filium deme-
 re: unde cum ipse dicat ad finem Exodi
 ونقلت هذه النسخة السعبدية من
 السرياني للعربي “ Translatum est hoc
 “ exemplar benedictum ex lingua Syriaca in
 “ Arabicam,” statuendum est eum versionem
 suam fecisse ex Syriaca *Figurata*, non *Simpli-*
ci. Syriaca autem *Figurata* facta videtur ex
 Exemplari ab Eusebio et Pamphilo evulgato,
 Obelis et Asteriscis insignito; hujus magnam
 partem olim habuit Masius.

V. 6, 7, 8.

Ad hos versus ita Catena :

نقصوا من حياة شيث مائة سنة ولكن شيث عاش
الف واثنين عشر سنة

“ Detraxerunt de vita Sethi centum annos,
“ veruntamen Sethus vixit mille et duodecim
“ annos.”

Et paulo post eadem fere repetit :

واليهود نقصوا من حياة شيث مائة سنة

“ Et Judæi detraxerunt de vita Sethi centum
“ annos.”

Quid vero hoc est in Codice Hexaplari uno ?

وكانت جميع ايام شات تسع مائة سنة واثنين
وسبعين سنة ومات

“ Et fuerunt omnes dies Sethi nongenti sep-
“ tuaginta duo anni, et mortuus est.”

Illud reconciliari nequit cum numeris Ver-
sum 6 et 7, qui collecti annos 912 confi-
ciunt. At vero in altero exemplari emenda-
tius legitur “ decem ” pro “ سبعين ” عشر
“ tuaginta.”

V. 9, 10, 11.

ونقول ان انوش عاش الف سنة :
 وخمس سنين ولكن اليهود نقصوا من سنين انوش مائة
 سنة بحسب ما كذكرنا حسادة ليخفوا ظهور للمسيح
 المنظر

“ Et dicimus Enossum vixisse mille et quin-
 “ que annos ; veruntamen Judæi dempserunt
 “ ex annis Enossum centum annos, prout me-
 “ moravimus, ex invidia, ut celarent ortum
 “ Messie expectati.”

V. 12, 13, 14.

ونقول ان قينان ابن انوش الف سنة عاش وعشرة
 سنين واليهود نقصوا ايضا من سنين قينان مائة سنة
 ليخفوا ظهور المسيح

“ Et dicimus Cainanum filium Enossum mille
 “ annos vixisse et decem : at Judæi dempse-
 “ runt etiam de annis Cainani centum annos :
 “ ut celarent ortum Messie.”

V. 16, 17.

ونقول ان مهلايل عاش تسعمائة خمسة وتسعين سنة
 واليهود نقصوا من حياة مهلايل مائة سنة ايضا

F

“ Et

“ Et dicimus Mahaleelem vixisse nongentos
 “ quinque et nonaginta annos : at Judæi
 “ dempserunt de vita Mahaleelis centum an-
 “ nos etiam.”

V. 18, 19, 20.

يقول سعيد ابن بطريق ان اليهود لم ينقصوا من
 سنين يرد شيئا ولكنهم من يرد يصححوا التاريخ
 المشهور عندهم ☩

“ Ait Said Ebn Batrik Judæos non dempsisse
 “ de annis Jared quicquam ; sed illi a Jared
 “ auspicantur Æram vulgarem apud se.”

V. 24,

Ad vitam Enochi sic annotatur in Catena :

ونقول ان اخنوخ عاش اربعماية وخمسة وستين سنة الي
 حين ما رفعه الله اليه واليهود نقصوا ايضا من سنين
 اخنوخ مائة سنة ومن سنين يرد ومن سنين ماثوشلح
 اسم ينقصوا شيئا وهذه تمام الست مائة سنة من ادم
 مائة سنة ومن شبت مائة سنة ومن انوش مائة
 سنة ومن قبنار مائة سنة ومن مهلايل ومن اخنوخ
 كل واحد مائة سنة ☩

“ Et dicimus Enochum vixisse annos 465,
 “ usque ad tempus quo sustulit eum Deus ad
 “ se : Judæi autem detraxerunt de annis Eno-
 “ chi

“ chi centum annos, et de annis Jared, et de
 “ annis Methusalæ non detraxerunt quicquam.
 “ Tota hæc summa est annorum sexcento-
 “ rum : de Adamo centum anni ; et de Setho
 “ centum anni ; et de Enosho centum anni ;
 “ et de Cainano centum anni ; et de Maha-
 “ leele, et de Enocho unoquoque centum
 “ anni.”

V. 25, 26, 27.

و—اش ماثوشلح مائة وسبعة وستين سنة واولد لامك
 وعاش ماثوشلح مائة بعد ميلاد لامك سبعمائة اثنتين
 وثامنين سنة واولد بنين وبنات فكانت جميع ايام
 حياة ماثوشلح تسعمائة وتسعة وستين سنة ومات ٥

“ Vixerat autem Methusala 167 annos, quum
 “ genuit Lamecum : vixit vero Methusala
 “ post nativitatem Lameci 782 annos, et ge-
 “ nuit filios et filias. Fuerunt itaque omnes
 “ dies vitæ Methusalæ nongenti sexaginta no-
 “ vem anni, ac mortuus est.”

Non stat calculus. Anni 167, et 782 con-
 ficiunt 949 : sed Versu 27 dicitur eum vixisse
 ann. 969. Error natus est ex Codicibus LXX
 depravatis. Sic vulgo habent LXX.

Και ἐζησεν Μαθουσαλα εκατον και ογδοηκοντα ετη, και
 γεγεννησεν τον Λαμεχ. Και ἐζησεν Μαθουσαλα μετα το

γῆνησαι αὐτὸν τὸν Λαμεχ, ἑπτακοσία καὶ οὐδσηκόντα
 δύο ἐτη, καὶ ἐγῆνησεν ὑβς καὶ θυγατέρας. Καὶ ἐγῆνοντο
 πασαι αἱ ἡμέραι Μαθθαλας ας ἐζήσεν, ἐννακοσία καὶ
 ἐξηκόντα ἐννεα ἐτη.

Anni 167, et 802 conficiunt annos 969.

Alexandrinus Codex — καὶ ἐζήσε Μαθθαλα
 εκατον καὶ οὐδσηκονῆα ἑπτα ἐτη, καὶ ἐγῆνησεν τὸν Λαμεχ.
 Καὶ ἐζήσεν Μαθθαλα μετὰ τὸ γῆνησαι αὐτὸν τὸν Λα-
 μεχ ἑπτακοσία καὶ οὐδσηκόντα δύο ἐτη.

Anni 187, et 782 itidem conficiunt annos
 969. Error ex utraque lectione conflatur.
 Syrus Interpres, si saltem eum fideliter ex-
 pressit Arabs, versu 25 sequutus est Lectio-
 nem Vulgatam; versu 26 Lectionem Codicis
 Alexandrini. Sed et magis adhuc variant hic
 Codicum Græcorum exemplaria. MS. Oxon.
 V. 25. habet — ἐξδομηκόντα ἑπτα. Edit. Com-
 plut. ἐξηκόντα πέντε. Chrysostomus Vulgatam
 exhibet. Editio Veneta Aldi V. 25. ἑπτα καὶ
 οὐδσηκόντα καὶ εκατον. V. 26. δύο καὶ οὐδσηκόντα
 καὶ ἑπτακοσία ἐτη.

Et omnis ista varietas orta videtur ex eorum
 Correctionibus, qui cavere voluerunt ne Me-
 thusalæ ætas ultra Diluvium protraheretur.
 Qua de re vide Augustinum citatum a Flami-
 nio

nio Nobilio. Illud etiam forsan in causa fuit nostro Interpreti, ut cum in priore versiculo sequutus est Vulgatam Lectionem, in secundo alteram sequi maluerit, licet numeris refragantibus : et propterea quidem sedulo monuit Methusalam obisse anno 600 vitæ Noachi.

ونقول ان اليهود لم نقصوا من سنين متوشلح شيئا
وقد استقام التاريخ عندهم من يرد ابن مهلايل وفي سنة
ست مائة من حياة نوح مات ماثوشلح ☩

“ Et dicimus Judæos non detraxisse de annis
“ Methusalæ quicquam, Epochamque apud
“ eos constitutam esse in Jared filio Mahalee-
“ lis ; anno autem sexcentesimo vitæ Noachi
“ mortuum fuisse Methusalam.”

Observandum porro alteram Versionem Syriacis literis descriptam exhibere lectionem Codicis Alexandrini, sic cum habet,

وعاش متوشلح مائة سبعة وثمانين سنة وولد له لامخ
وعاش متوشلح من بعد ما ولد له لامخ مائة واثنين
وثمانين سنة وولد له بنون وبنات ☩

“ Vixerat autem Methusala centum octoginta
“ septem annos, quum natus esset ei Lamecus :
“ vixitque Methusala, postquam natus est ei
“ Lamecus centum octoginta duos annos, et
“ nati sunt ipsi filii et filiae.”

Cæterum

Cæterum Versio Hexaplari convenit cum Arabica illa, ex Syriaca expressa, in hoc errore. In uno quidem Codice deest Vers. 25, et altero sic legitur :

وعاش مئشلح مائة سنة وسبع وستين سنة واولد لامك
وعاش مئشلح من بعد ان اولد لامك سبع مائة سنة
واثنين وثمانين سنة ۞

“ Vixerat autem Methusala centum sexaginta
“ septem annos, quum genuit Lamecum,
“ vixitque Methusala, postquam genuit La-
“ mecum, septingentos duos annos.”

Sed in Margine Codicis annotatur :

فسر الباقر مائة وسبع وثمانون سنة ۞
“ Explicant alii interpretes — Octoginta
“ septem annos.”

At mirum est quod annotatur ad vers. 27.

وكانت كل ايام متوشلح تسع مائة وتسعا وستين
سنة ۞

“ Fueruntque omnes dies Methusalæ nongenti
“ sexaginta novem anni.”

Annotatur autem : فسر السبعون ثمني مائة
واثنين وستين سنة ۞

“ Exponunt

“ Exponunt LXX — Oſtingenti ſexaginta
 “ duo anni.”

Cæterum anni Methuſalæ in Samaritano
 Codice ita decurtantur, ut qui cæteris Patriar-
 charum maxime eſt longævus, illis Enocho
 excepto breviffime vixerit: Et annis quidem
 ſolummodo 720. Et ita quidem habet Ver-
 ſio Arabico-Samaritana :

وعاش مئوشلح سبع وستين سنة واولد لمك وعاش
 مئوشلح بعد ايلاد لمك ثلاث وخمسين سنة وستماية
 سنة واولد بنين بنات وكانت كل ايام مئوشلح
 عشرين سنة وسبع مئة سنة ومات

“ Vixerat autem Methuſala ſeptem et ſexa-
 “ ginta annos, quum genuit Lamecum, vix-
 “ itque Methuſala, poſtquam genuit Lame-
 “ cum, ſexcentos quinquaginta tres annos,
 “ et genuit filios et filias. Fuerunt itaque
 “ omnes dies Methuſalæ ſeptingenti et viginti
 “ anni, ac mortuus eſt.”

Abul Pharagius denique eundem aſſignat
 annorum numerum Methuſalæ juxta compu-
 tum LXX ante *παυδοποια*, quem exhibet E-
 ditio Vulgaris: ſed ubi ait annos ejus omnes
 juxta tam Hebræum Codicem, quam LXX,
 eſſe 962. in eo vel ipſe fallitur; vel quod
 potius credo, mendum eſt in exemplaribus.

V. 28, 30, 31.

وعاش لامك مائة وثمانية وثمانين سنة واولد ابنا —
وعاش لامك بعد ميلاد نوح خمسمائة وخمسة وستين
سنة واولد بنين وبنات وكانت جميع حياة لامك
سبعماية وسبعة وسبعين سنة ومات ۞

“ Vixerat autem Lamech centum octoginta
“ octo annos, quum genuit filium : vixitque
“ Lamech, post nativitatem Noæ, quingentos
“ sexaginta quinque annos, et genuit filios et
“ filias. Fuit itaque tota vita Lamechi septin-
“ genti septuaginta septem anni, ac mortuus
“ est.”

Hic iterum non constant numeri. Anni 188
et 565 conficiunt solummodo annos 753, non
777. Nempe numeri in duobus anterioribus
versiculis iidem sunt, qui et apud LXX ha-
bentur : in postremo conveniunt cum He-
bræo. Addit autem :

وفي السرياني يقول في اثنين وثمانين سنة اولد لامك
لنوح وفي سنة خمسمائة وتسعين سنة اولد بنين
وبنات وعاش كما ذكرنا اولاً ۞

“ Et in Syriaco ait : Anno octogesimo secundo
“ genuit Lamec Noachum ; et anno quingen-
“ tesimo nonagesimo genuit filios et filias, vix-
“ itque ut supra diximus.”

At

At nec sic stat calculus. Anni 82 et 595
conficiunt solummodo 677. Puto tamen hic
scribæ incuria deesse in priore numero vocem
مائة. Sic etenim calculus constabit, et plane
conveniet cum Syriaca ex Hebræo expressa,
quam forsan heic indigitat, et cum ipso He-
bræo. Addit præterea :

وفي نسخة اخرى وجدنا ان لامك عاش سبعماية
وثلاثة وخمسين سنة ومات ٥

“ Et in exemplari alio invenimus, Lamecum
“ vixisse septingentos quinquaginta tres an-
“ nos ac mortuum fuisse.”

Scilicet in versu 31. et sic quidem planif-
sime convenit cum LXX. Cæterum altera
versio Arabica Carshunæa, quanquam apertif-
sime ex LXX expressa, hic numeros exprimit
Hebræos :

وعاش لامخ مائة واثنين وثمانين سنة وولد له غلام—
فعاش لامخ من بعد ما ولد له نوح خمسمائة
خمس وتسعين سنة وولد له بنون وبنات وكان
جميع ما عاش لامخ سبع مائة وسبعة وسبعين سنة
ثم مات ٥

“ Vixerat autem Lamec centum octoginta
“ duos annos, quum natus esset ipsi puer,
“ vixitque Lamec postquam natus est ipsi
G “ Noachus,

“ Noachus, quingentos nonaginta quinque an-
 “ nos, et nati sunt ipsi filii et filia. Fuit ita-
 “ que totum quod vixit Lamec septingenti
 “ septuaginta septem anni, et postea mortuus
 “ est.”

Et cum hac planissime consentit figurata-
 rum prima.

وعاش لامك مائة سنة واثنين وثمانين سنة واولد ابنا —
 وعاش لامك من بعد ما اولد نوحا خمس مائة سنة
 وخمسا وتسعين سنة واولد بنين وبنات وكانت كل
 ايام لامك سبع مائة سنة وسبعة وسبعين ومات ۞

“ Vixerat autem Lamec centum octoginta
 “ duos annos quum genuit filium: vixitque
 “ Lamec, postquam genuit Noachum quin-
 “ gentos nonaginta quinque annos, et genuit
 “ filios et filias. Fuerunt ergo omnes dies
 “ Lameci septingenti septuaginta septem anni,
 “ et mortuus est.”

Quamquam altera LXX preesse sequatur :

وعاش لامك مائة سنة وثمانين سنة واولد ابنا — وعاش
 لامك من بعد ان اولد نوحا خمس مائة سنة وخمسا
 وستين سنة واولد بنين وبنات وكانت كل ايام لامك
 سبع مائة سنة وثلاثة وخمسين سنة ومات ۞

“ Vixerat autem Lamec centum et octo annos,
 “ quum genuit filium: vixitque Lamec, post-
 “ quam

“quam genuit Noachum, quingentos sexa-
 “ginta quinque annos, et genuit filios et filias.
 “Fuerunt itaque omnes dies Lameci septin-
 “genti quinquaginta tres anni, ac mortuus
 “est.”

Et hætenus quidem duos habemus calculos,
 Codicis Hebr. et LXX. a quibus utrisque
 longissime abest calculus Samaritanus, Lameco
 tribuens ante *παρομοίαν* annos solummodo 53.
 post genitum Noachum 600. universim 653.
 i.e. centum pauciores quam LXX, quam He-
 bræum, 124.

قال ايفولبطوس مفسر السرياني الترغوم ان قد وجدنا
 في نسخ العتاف العبرانية ان الله امر نوح ليرتب
 الوحوش الدارية والسباع الكاسرة في الطبقة السفلي
 وليفرق من بين الذكر والانثى بدفوف خشب و

“Ait Hippolytus Targum Syriaci interpres :
 “Reperimus in exemplaribus antiquis He-
 “braicis, Noachum jussu Dei disposuisse ani-
 “malia et feras cicuratas in classe infima, sepe-
 “rasseque mares et feminas tabulis ligneis.”

Scire velim quis sit iste Hippolytus Tar-
 gum Syriaci interpres, et quid Targum
 illud Syriacum. Puto tamen Targum Syriacum
 esse ipfissimam translationem Syriacam
 Figuratam ; ex qua Autor Catenæ Arabicam
 suam expressit, et Hippolytum ad eandem
 Scholia scripsisse Syriaca. Siquidem quum

postea, adveniente aqua Diluvii, exclamet Uxor Chami; "Advenit verbum Dei," verba primo Arabice, deinde Syriace exprimuntur.

XI. 12, 13.

وعاش ارفخشار مائة وخمسة وثلاثين سنة واولد قينان
وعاش ارفخشار بعد ما ولد له قينان * اربعماية سنة وثلاثين
سنة واولد بنين وبنات ومات وعاش قينان مائة وثلاثين
سنة واولد صالح وعاش قينان بعد ما اولد صالح
† اربعماية وخمسة وثلاثين سنة واولد بنين وبنات

"Et vixit Arphaxad centum triginta quinque
" annos et genuit Cainanum: vixit autem
" Arphaxad, postquam natus est ipsi Cainan,*
" annos quadringentos et triginta genuitque
" filios et filias, tandem mortuus est. Et
" vixit Cainan centum triginta annos, et ge-
" nuit Salehum; vixitque Cainan, postquam
" genuit Salehum, † quadringentos triginta
" quinque annos, et genuit filios et filias."

* Vulgatæ Editionis LXX *πεντακοσια* solummodo, sed Complut. et Codex Alexandrinus *πεντακοσια τετρακοντα*. Aldina *τετρακοσια τετρακοντα*, cui convenit Codex Hexaplar. 2. ثلثمائة وثلاثين سنة. "trecentos et triginta annos;" at 1us. trecentos triginta quin-
"que annos." Versio Carshunæa ثلثمائة وثلاثة سنين "trecentos tres annos," qui est numerus Codicis Samaritani vitæ Arphaxad post genitum Salehum.

† LXX *τετρακοσια τετρακοντα*. Codices Hexaplares اربع "quadringentos triginta annos." Et in eorum 2°. *εξελιγεται* قينان "Cainan." Vers. Carsh. ثلثمائة وثلاثة وستين سنة "trecentos sexaginta tres annos."

XI. 15.

Pro *τετρακοσια τετρακοντα* LXX, habetur اربعمائة
 “Quadringentos et triginta annos.” وثلاثين سنة
 Et sic Codices Hexaplares. Versio Carshunæa
 “Trecentos et tres annos.” ثلاثمائة وثلاثة سنين

XI. 17.

Pro *διακοσια εβδομηκοντα* apud LXX, اربعمائة
 “Quadringentos triginta annos.” Et
 sic Codices Hexaplares, sed in margine 2ⁱ.
 “Ducentos septuaginta annos.” مائتي وسبعين سنة
 Versio Carshunæa “Trecen- ثلاثمائة وثلاثين سنة
 “tos et triginta annos.”

XI. 19.

Pro *εννεα και διακοσια* مائتي وتسعة وستين
 “Ducentos novem et sexaginta ;” qui numerus
 (ne mendosus videatur) convenit cum Epilo-
 gismo quem mox addit : فجميع ما عاش فالغ
 “Et totum vitæ tem- ثلاثمائة وتسعة وتسعين سنة
 “pus Phalegi trecenti novem et nonaginta
 “anni.”

Conveniunt Codices Hexaplares, مائتي سنة
 “Ducentos novem et sexaginta
 “annos.” وتسعة وستين سنة

Versio

Verfio Carshunæa convenit cum LXX, مايتي
 “Ducentos et novem annos.” وتسع سنة

XI. 20, 21.

وعاش ارعو مايتين واثنيتين وثلاثين سنة واولد ساروغ
 ثم عاش ارعو بعد ما اولد ساروغ مايتين وسبعة
 وستين سنة ٥

“Et vixerat Rehu ducentos duos et triginta
 “annos, quum genuit Serugum: et vixit
 “Rehu postquam genuit Serugum, ducentos
 “septem et sexaginta annos.”

Pro *ἑκατὸν τετρακοντα καὶ δύο*, et *Ἀλφασια ἑπτα*
 apud LXX, addit Epilogismum,

جميع ما عاش اربعماية وتسعة وتسعين سنة ٥

“Et totum vitæ tempus quadringenti novem et
 “nonaginta anni.” Unde de lectionis fin-
 ceritate constat.

Codex Hexaplar. 1. ad amuffim cum nostro
 quadrat. 2us. versu 21. habet, مائة وسبعة سنة
 “centum et septem annos,” forsan mendose.

Verfio Carshunæa ver. 20. habet مائة اثنيتين
 وثلاثين “Centum triginta duos annos.” V. 21.
 مائة وسبعة سنين “Centum et septem annos,”
 quod exacte convenit cum Codice Samaritano.

XI. 23.

Versio Carshunæa omnium sola a LXX discrepat ; et pro ἐτη Διζκοσίων, habet مائة سنة
 “ centum annos,” uti et Codex Samaritanus.

XI. 24, 25.

وعاش ناحور تسعة وسبعين سنة واولد تارح وعاش
 ناحور من بعد ما اولد له تارح مائة وتسعة
 عشر سنة

“ Et vixerat Nachor septuaginta novem annos,
 “ quum genuit Terachum : vixitque Nachor
 “ postquam genitus est ipsi Terachus, cen-
 “ tum novendecim annos.”

De Lectionis veritate constat ex Epilogismo :

جميع ما عاش مائة وثمانية وتسعين سنة

“ Et totum quod vixit, centum octo et nona-
 “ ginta anni.”

Conveniunt Codices Hexaplares ; sed in 2°. in margine ad ver. 25. تسعة وعشرين سنة
 “ novem et viginti annos.”

Sic Codex Alexandrinus LXX habet εικοσεν-
 νεα, non εικοσιπεντε ; nec agnoscit εκατον V. 24.

Et

Et cum hoc convenit Edit. Ald. Versio Carshunea a reliquis immane quantum discrepet!

عاش ناحور تسعة وعشرين سنة وولد له تارح
وعاش ناحور من بعد ان ولد له تارح مائة وتسعة
عشر سنة

“ Et vixit Nachor novem et viginti annos, et
“ natus est ipsi Terach; et vixit Nachor,
“ postquam natus est ipsi Terach, centum
“ novendecim annos.”

Numeri conveniunt cum Hebr. et de hac
quidem Versione id observandum, quod non
habet ثم مات “ Tum mortuus est,” post
Patriarcharum vitas descriptas, solo excepto
Semo.

XI. 26.

Versio Carshunæa et hic a reliquis discrepat,

وعاش تارح خمسة سبعين سنة
“ Et vixit Terach quinque et septuaginta an-
“ nos.”

Reliquæ LXX ad amuffim exprimunt.

XI. 31.

واخذ تارح ابرام ابنه ولوطا ابن هاران ابن ابنه
“ Assumpsit autem Terach Abrahamum fili-
“ um suum, et Lothum filium Haranis ne-
“ potem suum.”

In

In margine sic annotatur : القبطي واخذ تارح
 ٥ Coptus habet : “ Et as-
 “ sumpsit Terach Abrahamum et Nachorem
 “ filios suos.”

Et iterum hic : في السامريّة وناحور ابنه
 “ In Samaritano sic habetur : Et Nachorem
 “ filium suum.”

Est quidem discrepantia aliqua in Codice
 Samaritano ; sed non qualis hic notatur.

XI. 32.

وكانت ايام تارح بحران مايتين وخمسين سنة
 ومات تارح بحران ٥

“ Et fuerunt dies Terachi in Haran ducenti
 “ et quinquaginta anni ; et mortuus est Te-
 “ rach in Haran.”

Codex Hexaplaris 1. وكانت ايام تارح بحران
 مايتي وخمسين ومات تارح بحران ٥
 “ Et fuerunt dies Terachi in Haran ducenti
 “ et quinquaginta anni, et mortuus est Terach
 “ in Haran.”

Codex Hexaplaris 2. habet, مايتي وخميس سنين
 “ Ducenti et quinque anni.”

Totum versum sic concipit Versio Carlsru-
næa,

وكان جميع ما عاش تارح مايتي وخمس سنين
ومات في حران ۞

“ Et fuit totum quod vixit Terach ducenti et
“ quinque anni, et mortuus est Terach in
“ Haran.”

In Catena ista Versio Arabica, ex Syriaco
expressa, satis integra et facta habetur per se-
decim prima Geneseos Capita, et ultra. Post,
multa subinde omittuntur, iis solum apposi-
tis, quæ materiam commentandi suppeditarent.

Ad Libri calcem hæc annotantur de æra
scriptionis :

كان النجاشي من نسخة هذا الكتاب المبارك الشريف
في سنة الف وثمان مائة واحد وتسعين يونانية من سنين
اسكندر اليوناني ابن فيلبوس وكان ذلك يوم السبت
خامس ساعة ثامن وعشرين يوم مضت من شهر
اخرىوان المبارك في ايام الوباء وذلك على يد انسان
حقير خاطي دليلاً كثير الرذائل قليل الفضائل كثير
السيئات قليل الحسنات كثير السيئات والزلات
قليل الخيرات كثير الذنوب جبار الدروب ۞

“ Finita est descriptio hujus Libri benedicti,
“ sancti, anno Græcorum sive Alexandri filii
“ Philippi

“ Philippi 1891, feria septima, hora quinta,
 “ die decimo octavo mensis Junii benedicti,
 “ tempore pestilentiae, et quidem manu ho-
 “ minis vilis, peccatoris, qui delictis abundat,
 “ virtutibus indiget, &c. &c.”

De versione quam dixi Carshunæam, parum
 mihi constat quemnam auctorem habeat :
 Carshunæam vero, quia literis Syriacis descri-
 bitur ; uti et altera illa cum Catena. Conve-
 nit maxima ex parte cum Versione ex LXX
 expressa penes Cl. POCOCKIUM. Commen-
 tarium habet ampliorem, sed aliquando plane
 eundem.

De Descriptore hæc invenio ad calcem :

وهي يرسم الاب الغاضل الظاهر النفيس الكاهن الموثق
 القسيس عيسى المعروف بابن حورية من قرية
 النيك المباركة

“ Descripsit Pater excellens, sanctus, eximius,
 “ Sacerdos gravis, Prebyter Isa, vulgo dictus
 “ Ibn Huria de oppido Nabech benedicto.”

REFERENCES to MSS in the Bodleian
Library.

THE two Copies of the Arabic Pentateuch, mentioned p.8. l.12. are *A.* 146. 147. *Laud.* Mr. GUISE indiscriminately calls them *Codices Hexaplares* and *Codices Figurati*. They were sent as a Present to Abp. Laud from Cyril Patriarch of Constantinople; to whom England is also indebted for the Alexandrian MS, deposited in the British Museum.

The Arabic CATENA, p.30. I suppose to be N°. 84. *Huntingdon.*

Codex literis Syriacis, p. 33. l. 5. is N°. 51. *Arch. D. Bodl.* This MS contains the *Versio Carshunæa*, so often referred to.

Versio Arabico-Samaritana, p. 43. l. 7. is C. 7. *Arch. Bodl.*

S K E T C H

O F A

CHART OF GREEK MSS, &c.

THE following Specimen of a Chart of *MSS and Versions* of the LXX, is exhibited to prove that it is practicable to bring into a much narrower compass the detailed descriptions of Greek MSS and Versions of the New Testament, given us by *Mill, Wetstein*, and others ; and consequently to render them more easy to be referred to, and impress them with greater precision on the memory.

THIS Method, which we may now apply to Greek MSS of the New Testament, will soon be applicable to Hebrew MSS of the Old ; when Dr. *Kennicott* has published, in his Second Volume, a full account of the numerous Copies he has collated.

I think

I think the Plan, if accurately executed with regard to Biblical MSS, would be highly useful; but my present Engagements do not permit me to contribute further to it, than barely to suggest the idea.

EXPLANATION of the SKETCH.

A *Line continued* through a Book shews that the Version, or MS, contains the whole of that Book. *Vacant Space* indicates that something is wanting, either originally or † accidentally. *Asterisks* (*) imply that the Origenian Marks are used in that Book. *Dots*, (. . .) that the MS is lost.

† The Vatican MS, for instance, has lost great Part of *Genesis*, by Mutilation; the Arabic *Figurata* Version contained only the Pentateuch originally.

E R R A T A.

Pag. iv. l. 13. *dele* cri. xii. The numerals 11. 13. 14. are omitted in the margin. 8. l. 6. *read* interpretationum. 16. 29. *r.* Geneseos. 19. 8. *r.* protulerint. 38. 11. *dele* مائة. 39. 7. *r.* de Enocho; de unoquoque. 40. 3. *r.* ~~sextuaginta~~. 42. 1. *r.* Hexaplaris. Ibid. l. 11. *r.* septingentos octoginta duos. Ibid. l. 14. *r.* Centum octoginta. 43. 11. *r.* وبنات. 44. 20. *r.* وتسعين وخمسة. Ibid. l. 24. *r.* nonagesimo quinto.

The 4 first pages of signature B are wrongly numbered.

GREEK MSS		written.	Genefis.	Exod.	Levit.	Numb.	Deut.
Vatican		A. D. † 380					
Alexandrian		430					
Colbertin		390	⌘	⌘	⌘		
VERSIONS		made.					
Syriac Simpl.		200					
Syr. Figurata		617	⌘	⌘	⌘	⌘	⌘
Arab. Figurata		1000	⌘	⌘	⌘	⌘	⌘
MSS of Versions		written.					
Mafius's Syriac } Figurata }		800					⌘ ...
Milan Syr. Fig.		890	†				
Arab. Figur. 1.		1200				⌘	⌘
Arab. Figur. 2.		1300					

† Most of the Dates here given are conjectural.

† This MS begins at the 1st Book of Chronicles.

[illegible]